

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HLAS

الاصحاح

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ
V ČESKOSLOVENSKU

صوت الاتحاد الإسلامي في تشيكوسلوفاكيا

- ROČNÍK 11
- ČÍSLO 7 - 8

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République
Tchécoslovaque

Offizielle Zeitung der Moslemischen Religionsgemeinde für die ČSFR

ZÁŘÍ 1992 ● RABI'UL AWWAL 1413

O MEŠITĚ

Mešita — arabsky masdžid, německy Moschee, francouzsky, mosquée, španělsky mezquita, italsky meschita — je místem shromažďování a konání modliteb. Zatímco v chrámech vidáme, že Bůh je „uzavírán do chrámu“ a bývá často zobrazován jako dobromyslný vousatý stařec nebo ve formě Krista na kříži buď zobrazeného či jako socha, má mešita úplně jiný význam. Je to místo, kde se věřící shromažďují ke společným modlitbám, místo, kde je jasně vyznačena qibla — čili směr k Mekcce a místo, kde věřící se obrací k Bohu bez jakéhokoli prostředníka. Není rušen okolními vlivy, např. hlukem z ulice, tržiště a podobně. V mešitě je každý pátek pronášena chutba — tj. kázání.

Nejstarší mešita byla zřízena Muhammadem (salla Allahu alajhi wa sallam) v Kubá u Mediny na místě, kde poklekla velbloudice, na které jel Prorok z Mekky do Mediny. Tato mešita byla bez kopule a minaretu. Ty byly vystavěny až o 80 let později Al-Walídem.

Nejznámější mešity jsou mešita v Al-Harám v Mekcce, která obklopuje Kábu a mešita Prorokova v Medině, kde je pohřbený Prorok a první chalífové, dále mešita Al-Aksa v Jeruzalémě, známá z Prorokovy Noční cesty.

Nejstarší arabské mešity bývaly pouhým ohrazeným místem orientovaným směrem k Mekcce a byly doplňovány zakrytým sloupořadím poskytujícím stín. Na nádvoří stály kašny umožňující věřícím rituální omývání.

Mešity jsou často doplňovány minaretem — jedním nebo více, občejně v rozích mešity, ze kterých muezzin svolává 5x denně k modlitbě. K mnohým mešitám bývají připojeny ještě knihovny, školy základní i vyšší, vyvařovny pro chudé, někdy dokonce lázně, mauzolea, hřbitovy.

Jak bylo řečeno — hlavní osa mešity leží ve směru k Mekcce, protože věřící se vždy ve svých mod-

litbách obracejí k původnímu chrámu Bohu vystavěnému — tj. ke Kábě. Ve směru této osy je prostý výklenek zvaný mihráb. Napravo od mihrábu stojí minbar — jakási kazatelna, svými schody obrácena do mešity, z které je v pátek pronášena chutba. Podlaha je kryta koberci nebo rákosovými rohožemi a věřící vstupují do mešity bosí. Dbá se úzkostlivě čistoty, protože při vykonávání modlitby se věřící dotýkají čelem země. Nábytek, lavice a podobně se v mešitě nevyskytují, někdy ovšem pro tělesně postižené věřící bývají umístěna sedátka. K dalšímu zařízení mešity ještě patří poličky s Korány. V době večerní a noční je mešita osvětlena lustry. Stěny jsou často opatřeny citáty z Koránu, jménem Božím a Prorokovým a v některých mešitách také jmény prvních chalífů. Mešity slouží jediné modlitbám, kázání, nebo vyučování, neslouží však náboženským obřadům jako uzavírání sňatků, obřizky nebo k obřadům pohřebním. Větší mešity mají více svých stálých zaměstnanců, u nejmenších mešit vše obstarávají dobrovolníci z řad věřících.

Evropské mešity jsou zhruba dvojího typu — a to mešity na Balkáně a ve střední Evropě, ovlivněné stavebním slohem mešit tureckých, a nebo mešity ovlivněné stylem mešit arabských — např. mešity ve Španělsku — velká mešita v Cordóbě. Mešity v Anglii jsou stavěny spíše ve slohu mešit pákistánských.

V Československu byla vystavěna mešita v Karlových Varech. Zanikla však beze zbytku. Některé stavby — např. minaret v Lednici, Humprecht v Sobotce, maurská zvonice v Žehušicích a Hanafský pavilón v Praze na Letné jsou stavby romantického období a s islámem a mešitami nemají nic společného kromě vnější podoby.

Mohamed Ali Šilhavý

Výroky Mohamedovy

Ve jménu Boha milosrdného, slitovného

Od Abu Ja'la Šaddád ibn Aus — radijallahu anhu — se dochovalo, že Boží Posel — sallallahu alajhi wa sallam — řekl:

„Vpravdě Bůh přikázal krásné vystupování vůči čemukoliv. Když zabijíte, zabíjejte nejlepším způsobem, když porážíte, porázejte nejlepším způsobem, naostřete nože, abyste ulehčili své oběti.“

(MUSLIM)

Od Ibni Mas'unda Uhba ibn Awr, al Ausáři al Badri — radijallahu anhu — dochovalo se, že řekl:

Boží Posel — sallallahu alajhi wa sallam — pravil: „Zajisté je z projevů prvních proroků (předešlých proroků): Když se nestydíš, pak dělej co chceš!“

(BUCHÁRI)

Od Abu Arma — a jemu přidal Abu Amr Sufjan ibl Abdullah — radijallahu anhu — dochovalo se, že řekl:

„O Boží Posle, řekni mi o islámu to, na co se nemohu tázat nikoho kromě tebe.“

Řekl Posel: „Rci, věřím v Boha a v tom vytrvej.“

Z odkazů „STARÝCH“

Byl mezi „lidmi Knihy“ muž řádný, který měl syna a tele, jež pustil do lesa a svěřil je Bohu, dokud by nevyrostl jeho syn. Brzy potom zemřel. Dořostl syn a také tele vyrostlo v krávu, která se nedala od nikoho chytiti. Tu oznámila matka synovi, že otec pustil do lesa tele, které jistě už vyrostlo v krávu. Syn přivedl krávu, která se od něho dala chytiti, domů a potom, když na ně doléhala chudoba, odvedl ji z rozkazu matčina na trh na prodej. Tu poslal Bůh anděla, který nabízel mu šest peněz za krávu s podmínkou, aby se o tom matce nezmiňoval. Ale on nechtěl, protože mu matka řekla, aby krávu prodal za tři peníze, ale ne bez její rady. Syn vrátil se tedy domů a poradil se s matkou, která řekla, že je s tím srozuměna. Vrátil se na trh, nalezl téhož kupce, který mu nyní podával dvakrát více s podmínkou, aby ničeho o tom matce neříkal. On však nechtěje tak učiniti, opět odešel domů a oznámil to matce. Uslyševši to řekla: „Synu, to bude nějaký anděl; popros ho, aby ti řekl, co se má státi s krávou.“ Anděl pak řekl jinochovi: „Co nejdříve nastane mezi syny izraelskými případ, pro který od tebe krávu koupí za takové množství zlata, kolik se vejde do její kůže.“ Po nějakém čase byl zabit jeden bohatý izraelita, jménem Hammiel. Vrah jeho donesl mrtvé tělo na jiné místo. Příbuzní zabitého přišli k Músovi (Mojžíšovi) a přivedli s sebou domnělé vrahy, kteří však popřeli všechno a učinili nejasným. Tu Bůh poručil, aby kráva takových a takových vlastností (kráva ona nemá býti ani stará, ani mladá, žlutá jako žluč, nesmí býti jhu podrobená, která by orala zemi nebo zavlažovala pole, neporušená a beze vši skvrny) byla zabita. Předepsané vlastnosti měla kráva onoho sirotka, od něhož ji příbuzní koupili za takové množství zlata, kolik se vešlo do její kůže. Obětovali ji a částí její se dotkli mrtvolky. Zabítý ihned obživl, povstal a řekl, kdo ho usmrtil. Nato hned zase padl a byl mrtvý.

— * —

Izraelité, kteří za času Dáúda (Davida) bydleli u moře Rudého ve městě Aile (Elath), zněsvěcovali sobotu rybolovem. Dávid jim zlořečil a Bůh je proměnil v opice. V tomto stavu zůstali tři dny, načež poslal Bůh silný vítr na ně a smetl je do moře.

— * —

Ismáíl ibn Alí:

Za doby Ezechielovy přišel mor na město zvané Davardán a tu mnoho obyvatel z toho města ze strachu před smrtí odešlo. Když přišli do širokého

údolí, z rozkazu božího tam zemřeli. Nemohli býti pochováni, poněvadž jich bylo velice mnoho; proto byla jejich těla ohrazena, aby byla chráněna před dravou zvěří. A když z nich zbyly jen kosti, šel prý okolo Ezechiel a plakal. Bůh mu pravil: „Ezechieli, zavolej k nim a budou z nich opět živi lidé!“ Ezechiel tak učinil; a ihned z kostí těch povstali opět živi lidé, kteří ještě několik let žili a děti zplodili. Avšak barva a zápach smrti zůstal prý na nich i na jejich potomcích.

— * —

Esdráš (nebo Eliáš), jenž máje s sebou pokrm a nápoj, jel na oslu kolem zbořeného Jerusalema (Nabuchodonozorem). Když pochyboval, jak by mohl Bůh to město i s obyvateli přivesti k dřívějšímu životu, z vůle boží zemřel. A když po stu letech ho Bůh vzbudil, viděl pokrm i nápoj neporušený, ale z osla jen kosti. Z rozkazu božího díval se na ně a viděl, jak se zdvíhají, pokrývají masem, takže opět živý osel z nich povstal.

— * —

Mohamed pověsil si jednou zbraň na strom a odpočíval pod ním, kdežto jeho přátelé odešli poněkud dále a nechali ho o samotě. Tu přistoupil k Mohamedovi Arab pouště, vytáhl svůj meč, řka: „Kdo může zabrániti, abych tě neusmrtil?“ „Bůh“, odvětil Mohamed. V tom okamžiku vyrazil anděl Gabriel (Džibráíl) onomu Arabovi z rukou meč, jež uchoopil Mohamed a zvolal také na svého útočníka: „Kdo může zabrániti, abych tě neusmrtil?“ „Nikdo“, odpověděl tento a stal se ihned vyznavačem Islámu.

— * —

Jeden ze starých kmenů arabských, jenž bydlel po zmatení jazyků v krajině Hadramaut, nazýval se Ad. Praotec jejich byl Ád, jehož předkové byli Uz, Aram, Sem a Núch (Noe). První jejich král Šedad, syn Ádův, dokončil velkolepou stavbu města

(Pokračování příště)

POZOR! — POZOR! — POZOR! — POZOR! — POZOR!
Muslimové maturanti v celém Československu! Máte možnost studovat filozofii, práva a teologii v Medíně v Saúdské Arabii. Přihlašte se písemně nebo telefonicky na adrese předsedy Ústředí:

M. A. Šilhavý
Nikodemova 6
674 01 TŘEBÍČ
telefon 0618/3101

MUSLIMSKÁ MODLITBA

(Pokračování)

Je k tomu vyzván, protože svatý Prorok údajně řekl, že člověk, jehož poslední slova budou tašahhud, vstoupí do ráje. (V případě umírajícího v agónii bude dostačovat, když tašahhud budou recitovat lidé kolem něj.)

- Když duše opouští tělo, stisknou se k sobě čelisti mrtvého a zatlačí se mu oči. Pak se tělo položí na silné prkno pro poslední koupel. Na pohlavní orgány se položí kus látky a tělo se svlékne a vykoná se omytí. V tomto případě se však voda nedává do nosních dírek ani do úst. Celé tělo se omývá třikrát nebo pětkrát teplou vodou zahřívanou ohněm z listů stromu beri. Pak se tělo osušuje látkou a zabalí do prostěradla. Prorok dával přednost bílému rubáši, údajně řekl: „Oblékněte bílé šaty, to je nejlepší a oviňte jimi své mrtvé.“

Do částí těla, které se při padání na tvář dotýkají země, tedy do čela, dlaní, kolen atd., se vtírá kafr. Tělo mrtvého se zavine do tří látek, jednou se ovinou boky, druhá slouží jako košile a třetí jako příkrývka. Když použijete jen dvě látky, nevedí. Tělo ženy se má zavinit do pěti látek, jednou se ovinou boky, jedna je košile, jedna kolem hlavy, jedna kolem prsou a jedna je příkrývka. V tomto případě je opět možné použít pouze tři látky — kolem boků, kolem hlavy a příkrývka.

Jestliže jde o ženu, měly by se jí vlasy položit přes prsa. Muslimové, podobně jako některé jiné národy, neholí vlasy mrtvých, ani jim nestříhají nehty. Když je tělo připraveno k pohřbu, vykonají se pohřební modlitby. Mrtvé tělo se umístí křížem před imáma, který stojí s tváří otočenou ke Kaabě; je položeno v téže poloze, v jaké se uloží do hrobu.

Když imám říká modlitby za mrtvého, stojí shromáždění za ním v řadách a připojují se k modlitbě. Počet řad by měl být lichý.

Muslimové se velmi snaží zúčastnit se pohřebních bohoslužeb za své zesnulé bratry a sestry.

Po pohřební modlitbě by mělo mrtvé tělo být okamžitě uloženo do hrobu. Prorok řekl: „Pospěšte si s pohřbem, jestliže je zesnulá osoba dobrá, pak jej nesete k blahu a jestliže je jiný, pak si pospěšte, abyste ho co nejdříve shodili z ramenou.“

Islám slibuje velkou odměnu muslimovi za pohřební službu svému zesnulému bratru nebo sestře. Svatý Prorok (nechtě je s ním mír a požehnání Boží), poznamenal: „Člověk, který pomůže připravit mrtvé tělo k pohřbu, bude mít odměnu rovnající se dvěma quiratům (jednotka váhy) a jeden z nich bude velký jako hora Oudh.“

Nenamítá se nic proti slzám a vyjadřování žalu, protože je jen lidské dát průchod žalu, jestliže nás opouští naposledy bratr nebo sestra. Svatý Prorok ronil slzy, když Ibn-i-Ahadah byl ve smrtelné agónii.

Řekl: „Lidé nejsou trestáni za pláč, ale jsou trestáni za toto (ukázal si na jazyk).“ Abdul-bin-Masud říká, že svatý Prorok prohlásil: „Člověk, který se bije v tváře a trhá své roucho, není našeho druhu.“ Jednou svatý Prorok procházel kolem hrobu jedné Židovky, kde účastníci kvíleli. Svatý Prorok k tomu poznamenal: „Židé kvílejí za ní a ona je za to v hrobě mučena.“

Kvílení a nařikání Islám zakazuje. Když je mrtvý člověk spouštěn do hrobu, měla by se pronést následující modlitba:

„Ve jménu Božím a na víru Proroka Božího.“ Pak by mělo tělo být uloženo do lahd (výklenek na straně hrobu), který by se měl uzavřít cihlami z bláta nebo dřevem. Jestliže dítě zemře hned po porodu bez jediného zaplakaní, nemají se konat žádné pohřební bohoslužby. Jestliže však zapláče, mají se pronášet modlitby.

(Obřady dodržované jistými lidmi v druhý nebo třetí den a jiné dny nemají žádné posvěcení ze strany Proroka, protože lidé by se měli vyhýbat plýtvání penězi. Dobročinné skutky, které mají získat duši zemřelého odměnu, jsou však možné, povolují se.)

Tradice

Svatý Prorok Mōhamēd (nechtě je s ním mír a požehnání Boží) říká:

Hrob je první část cesty na věčnost.

Smrt je mostem, který spojuje přítele s přítelem.

Věřící neumírají; jsou transplantováni z tohoto pomíjivého světa do světa věčné existence.

Každý z Vás musí zemřít poddán vůli Boží a s nadějí v Jeho dobrotivost a odpuštění.

Nepřejte si smrti, žádný z vás; ani ten, kdo činí dobro, neboť ho může při delším životě vykonat více, ani ten, kdo porušuje pravidla, protože může díky budoucímu pokání získat od Boha odpuštění. Nepřejte si, ani si nežádejte smrti předtím, než nastane její čas; neboť když zemřete, končí naděje a usilování o odměnu; prodlužování života muslima dozajista znamená zvyšování jeho dobrých skutků.

Ani jeden z vás si nesmí přát smrt pro žádné pozemské utrpení; jestliže však se vyskytne někdo, kdo si žádá smrti, musí říci: „Ó Pane, udržuj mě při životě, dokud pro mě bude život dobrý, a nechť mě zemřít, když to pro mě bude lepší.“

Smrt je pro muslima přízní. Vzpomínejte a dobře mluve o svých mrtvých a nemluve o nich ve zlém.

Zesnulý člověk si citově uvědomuje návštěvu svého muslimského bratra u hrobu po dobu, kdy u něj onen bratr prodělává a opětuje pozdrav svému bratru způsobem neslyšným pro návštěvníka.

Duše zemřelého je jako člověk obklopený vodou a křičící o pomoc a čekající na požehnání svých přátel a příbuzných a pokaždé, když se mu ho dostane od kohokoli, potěší jej to víc než cokoli na světě, takže nejlepší dárek pro mrtvého, který mohou živí darovat, je modlit se za odpuštění.

Muslim, který trpělivě trpí, když duše jeho přítele odchází, nezíská jinou odměnu než právě ráj.

Jestliže kolem tebe projdou máry s kýmkoliv, ať už s Židem, křesťanem či muslimem, povstaň.

Ten, kdo se zabije skokem z hory, bude neustále padat do jámy s ohněm pekelným a ten, kdo se zabije železným nástrojem, bude si neustále vrážet tento nástroj do břicha v ohni pekelném.

Ten, kdo se zabije jakýmkoliv způsobem na tomto světě, bude potrestán stejným způsobem na onom světě.

Každému mrtvému je ukázáno jeho konečné odpočinutí. Jestliže má být uvržen do pekla, ukážou mu peklo, jestliže má vstoupit do ráje, ukážou mu

ráj a řeknou mu, že toto bude jeho příbytek při zmrtvýchvstání.

(Dokončení)

Druhé setkání náboženské rady Ústředí muslimských náboženských obcí v ČSFR

Dne 10. července 1992 proběhlo v Brně druhé setkání nově zvolené rady naší obce. Zúčastnilo se ho šest stálých členů rady, dva se omluvili pro zdravotní potíže. Kromě rady organizačních a technických záležitostí bylo dohodnuto několik závažných věcí, které se týkají všech členů obce.

Obec dlouho postrádá stálou kancelář a místo pro modlitby a další činnost. V minulosti pronajaté místnosti nesplnily svůj účel, protože v nich nebyla stálá služba a potřebné vybavení. Příjmy obce z příspěvků členů a příznivců jsou zatím příliš nízké a nepravidelné a nelze z nich trvale hradit vysoké nájemné. Přesto rada znovu vyhledá a pronajme v Brně vhodné místnosti, protože stálá služba je zatím zajištěna a nájem se bude hradit z příspěvků příznivců a účastníků modliteb a dalších akcí přímo na místě. Pokud by tyto příjmy nestačily, pak by se pronajímala místnost pouze na určité dny a hodiny v týdnu.

Novela zákona o rodině č. 123/1992 Sb.,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 94/1963 Sb. o rodině ve znění zákona č. 132/1982 Sb.

Z důležitého vyjímám:

§ 3

Manželství se uzavírá souhlasným prohlášením muže a ženy před orgánem státu nebo před orgánem církve nebo náboženské společnosti (dále jen orgánem církve), že spolu vstupují do manželství, a to veřejně a slavnostním způsobem, za přítomnosti dvou svědků.

§ 4a, odst. 1

Prohlášení o uzavření manželství učiní muž a žena před příslušným orgánem církve, a to osobou vykonávající činnosti duchovní registrované církve nebo náboženské společnosti. (V ČSFR je registrováno 19 náboženských společností, ale bohužel Moslimská náboženská obec mezi nimi není.)

§ 4a, odst. 2

Manželství církevní formou se uzavírá v kostele nebo na jiném vhodném místě určeném předpisy církve nebo náboženské společnosti pro náboženské obřady nebo náboženské úkony.

(Bilkís, Nováková)

Zpráva o činnosti Ústředí muslimských náboženských obcí v ČSFR

Na pomoc utečencům z Bosny a Hercegoviny zaslalo naše Ústředí do uprchlického tábora v Červeném Újezdě u Teplic zásilku hygienických potřeb v ceně přes 10 000,- Kčs. V měsíci srpnu přicestoval do Československa pan Al-Sari, který se živě zajímal o činnost Ústředí a pomohl finančně při zabezpečování některých akcí, např. pomoci potravinami přímo do B+H. Vřele mu děkujeme, právě tak

Nedávný pohřeb bratra ve víře nám připomněl i tyto poslední věci člověka, a tak bude v Brně na Ústředním hřbitově pronajat příslušný pozemek pro tyto účely. Výběr města Brna pro různé činnosti obce je dán nejen dosažitelností z různých míst naší republiky, ale také aktivitou místních muslimů. Přitom ze stálých členů rady pouze dva žijí v Brně a všichni ostatní včetně předsedy dojíždějí. Proto se domníváme, že právě Brno je všeobecně přijatelné pro společné akce, což samozřejmě nebrání místním obcím, aby si zřizovaly modlitebny a vyvíjely činnost kdekoliv jinde, v souladu se stanovami.

Dále se řešily problémy s publikační činností, korespondence a vztahy obce k zahraničním islámským organizacím, členská evidence, zákonné možnosti obce bez právní subjektivity a další. Stále více se ukazuje potřeba přenést těžiště činnosti do místních obcí všude tam, kde žijí naši členové. Případným zájemcům o založení místní obce poskytně Ústředí všestrannou pomoc.

odst. 3

Je-li život toho, kdo chce uzavřít manželství církevní formou přímo ohrožen, může se manželství uzavřít na jakémkoliv vhodném místě.

§ 4a, odst. 4

Orgán církve, před kterým došlo k uzavření manželství, je povinen bezodkladně doručit protokol o uzavření manželství s uvedením skutečností podle zvláštních předpisů (§ 11 zák. č. 268/1949 Sb. o matrikách) příslušnému orgánu pověřeného vedením matrik, v jehož obvodu se uzavřelo manželství.

§ 4c

Manželství uzavřená občany ČSFR v období od 1. ledna 1950 do nabytí účinnosti tohoto zákona církevní formou v zahraničí podle práva platného v místě uzavření manželství, jsou platná podle československého práva.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. 7. 1992.

jako všem, kteří přispěli finanční částkou našemu Ústředí. Byli to tito bratři a sestry: Jaja Nedat, Auday al-Mandalawi, ing. Miroslav Novotný, ing. Václav Rychlík, K. Karím Klečka, Ludmila Neterdová, Gizela Vinágová, Stanislava Kohoutová, ing. Reda Henni, M. A. Šilhavý, Lajla Kotačková, Kámil Soleman. Dále děkujeme firmě GLOBUS též za finanční příspěvek.

V Třebíči dne 14. září 1992 n. 1. — 17. rabíul awwal 1413. Majitel a vydavatel: Al Ittihad Islami, Ústředí MNO pro Československo. Redaktorka Mgr. Lajla Kotačková, Hartmannova 106, 674 01 Třebíč.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č. j. P/3-22-70/92 ze dne 11. 6. 1992.